

A.V.R.-CHEMIE C.V.

EEN BEKNOPT BESCHRIJVING VAN HET NIEUWE BEDRIJF VOOR VERBRANDING EN DEPONIE VAN CHEMISCHE AFVALSTOFFEN

INHOUDSOPGAVE

Blz.

1. Inleiding	14
2. Een beknopte weergave van de huidige situatie	14
3. Een korte profielschets van het nieuwe bedrijf	14
4. Het financiële kader van de onderneming	15
5. Het juridische en bestuurlijke kader	16
6. Milieu-aspekten	16
7. Waste management	17

Bijlagen¹

1. Enkele nadere gegevens van het nieuwe verbrandingsbedrijf
2. Enkele nadere gegevens van de deponie
3. Investeringsoverzicht verbrandingsbedrijf
4. Investeringsoverzicht deponie
5. Overzicht financieringsbehoefte en financieringsbronnen
6. Exploitatie-overzicht verbrandingsbedrijf
7. Exploitatie-overzicht deponie
8. Overzicht resultaat van A.V.R.-Chemie CV totaal
9. Blokschema draaitrommeloveninstallatie
10. Lay-out van het nieuwe verbrandingsbedrijf
11. Doorsnede nieuwe verbrandingsinstallatie
12. Lokaties van de A.V.R.-Chemie CV in Nederland
13. Geprojecteerde lokatie C2-deponie Maasvlakte
14. Schematische dwarsdoorsnede C2-deponie Maasvlakte
15. Legenda

¹ Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

1. Inleiding

Op basis van het werkrapport van het organisatieadviesbureau Horinga & de Koning van september 1983, zijn concrete onderhandelingen gevoerd over het stichten van een nieuwe onderneming voor verbranding en deponie van chemisch afval in Nederland.

Onder leiding van de door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer benoemde onderhandelaar Ir. S. Herweijer is sinds september 1983 gewerkt aan de totstandkoming van een intentieverklaring. In deze intentieverklaring geven 10 participanten (8 grote industriële ondernemingen, de gemeente Rotterdam en de Staat der Nederlanden) uitdrukking aan hun voornemen om in onderlinge samenwerking te komen tot het oprichten en exploiteren van een nieuwe onderneming die op milieuhygiënisch verantwoorde wijze chemische afvalstoffen kan verwerken, verbranden en storten.

Deze notitie beschrijft in beknopte termen de belangrijkste aspecten van zowel het nieuwe verbrandingsbedrijf als van de deponie.

2. Een beknopte weergave van de huidige situatie

Op dit moment wordt in Nederland chemisch, bijzonder en industrieel afval verbrand bij de A.V.R.-Chemie NV te Rotterdam; deze vennootschap beschikt daartoe over een draaitrommeloven-installatie (D.T.O.) waarmee in 1983 42.000 ton chemisch afval verbrand werd. De A.V.R.-Chemie NV onderhoudt nauwe relaties met de NV A.V.R., waar huishoudelijk- en bedrijfsafval op zes roosterovens verbrand wordt.

Een belangrijk onderdeel van deze nauwe relatie bestaat uit het feit dat de A.V.R.-Chemie NV bepaalde categorieën chemische afvalstoffen op de roosterovens van de NV A.V.R. kan laten verbranden; in 1983 is op deze wijze 36.000 ton chemisch afval verwerkt. Tenslotte voert A.V.R.-Chemie NV ook chemische afvalstoffen door naar buitenlandse bestemmingen; dit betreft in het algemeen die stoffen, waarvoor in Nederland op dit moment geen milieuhygiënisch verantwoorde verwerkingswijze aanwezig is. In 1983 is op deze wijze 6.000 ton naar het buitenland doorgevoerd.

De huidige draaitrommeloven-installatie van de A.V.R.-Chemie NV is technisch en economisch verouderd en beschikt niet over een gaswasser waarmee rookgassen gereinigd kunnen worden; hierdoor kunnen bepaalde afvalstromen niet in Nederland verwerkt worden. Tevens beschikt de bestaande installatie niet over een stoomketel, zodat de ontstane verbrandingswarmte niet voor energie-opwekking gebruikt kan worden.

3. Een korte profielschets van het nieuwe bedrijf

De activiteiten van de bestaande A.V.R.-Chemie NV zullen worden voortgezet in een nieuwe onderneming: de A.V.R.-Chemie CV; deze onderneming krijgt daartoe de beschikking over verbrandingsinstallaties alsmede over een deponie voor bepaalde soorten chemisch afval (de door de commissie Hofman gedefinieerde middencategorie C-2). Naast de bestaande, verouderde draaitrommeloven voor chemisch afval zal een nieuwe installatie met een verwerkingscapaciteit van 40.000 ton per jaar worden gebouwd. De oude draaitrommeloven kan nog voor de eerstkomende jaren als «stand-by» worden gebruikt en zal afhankelijk van de behoefte worden ingeschakeld (bij de exploitatiebegroting voor het nieuwe bedrijf is uitgegaan van een hoeveelheid van 10.000 ton die op de oude D.T.O. verbrand wordt).

De nieuwe draaitrommeloven wordt gekoppeld aan een stoomketel. De opgewekte stoom wordt aan de NV A.V.R. afgegeven voor de productie van elektriciteit en gedestilleerd water. De rookgassen worden gereinigd in een elektro-filter en in een gaswasser-installatie. Tevens heeft het verbrandingsbedrijf diverse ontvangst- en opslagfaciliteiten waarmee chemische

afvalstoffen een beperkte periode opgeslagen en desgewenst voorbereid kunnen worden. De investering voor de nieuwe verbrandingsinstallatie is begroot op fl. 81,3 mln.; prijsbasis 1 juli 1983; daarenboven worden de bestaande faciliteiten van de A.V.R.-Chemie NV voor fl. 3,7 mln. door de nieuwe onderneming overgenomen (zie ook bijlage 3). Het nieuwe verbrandingsbedrijf wordt naast de bestaande A.V.R. gebouwd en er wordt vanuit gegaan dat dit nieuwe bedrijf medio 1986 operationeel zal zijn.

De aanleg van een deponie (met een totale capaciteit van 230.000 ton) is geprojecteerd op een terrein op de Maasvlakte ten westen van de Europaweg op ca. 15 kilometer afstand van de A.V.R. De deponie wordt uitgevoerd met betonnen zijkanten, terwijl aan de onder- en bovenzijde speciale voorzieningen worden aangebracht om een maximale bescherming van het milieu te verzekeren. Voor de vultijd wordt uitgegaan van een periode van 5 à 10 jaar. Het bouwschema zal mogelijk een gefaseerd karakter hebben. De totale investeringen voor de deponie zijn begroot op fl. 29,88 mln.; dit bedrag is opgebouwd uit de initiële investering van fl. 21,85 mln., de investering voor afdekking van fl. 5,03 mln. en de opstartkosten van fl. 0,3 mln., alle bedragen op prijsbasis 1 juli 1983; tenslotte bedragen de grondkosten fl. 2,7 mln. (zie ook bijlage 4). Zo mogelijk zal de deponie eveneens in of kort na 1986 operationeel zijn.

De nieuwe onderneming zal ook in de toekomst bepaalde soorten chemisch afval in de roosterovens van de NV A.V.R. kunnen laten verbranden. Per jaar zal op deze wijze 30.000 à 40.000 ton verwerkt worden. Er is afgesproken dat de NV A.V.R. en de A.V.R.-Chemie CV zich niet op elkaars «commerciële terrein» zullen gaan begeven.

Uitgangspunt is dat met deze voorzieningen de komende 10 jaar op doelmatige wijze afvalstromen kunnen worden verwerkt. Thans is nog niet te overzien welke technieken over 10 jaar terzake in gebruik zullen zijn. Steeds meer wordt chemisch afval reeds bij het productieproces zelf gerecupereerd, terwijl anderzijds nieuwe technieken als bijvoorbeeld immobilisatie en ondergrondse opslag in gebruik kunnen komen. Aangenomen is dan ook dat van de nu te installeren voorzieningen een eindig gebruik zal worden gemaakt.

4. Het financiële kader van de onderneming

Bij een systeem van «open grenzen» en geen monopoliepositie is het voor de nieuwe onderneming een belangrijk uitgangspunt dat de bedrijfsactiviteiten kunnen worden verricht tegen internationaal concurrerende tarieven.

Niet-concurrerende tarieven brengen immers met zich mee, dat goedkopere en/of milieuhygiënisch niet-verantwoorde «oplossingen» gezocht gaan worden en het bedrijf geconfronteerd zou worden met een grote onderbezetting; dit zou weer leiden tot een verdere stijging van de tarieven en dus tot een verdere daling van de aanvoer; kortom, een vicieuze cirkel, die een verantwoorde Nederlandse oplossing voor de verwerking van chemisch afval zou blokkeren.

Bij een volledige bezetting van de nieuwe draaitrommeloven met 40.000 ton en uitgaande van een kostendekkende exploitatie, zouden de investerings- en exploitatiekosten voor het verbrandingsbedrijf leiden tot een gemiddelde integrale kostprijs van fl. 500,- tot fl. 600,- per ton afval; voor de deponie zou de gemiddelde integrale kostprijs ca. fl. 250,- gaan bedragen (alle bedragen op prijsbasis 1 juli 1983). Deze kostprijzen liggen aanmerkelijk boven het concurrentiële niveau.

Het internationaal concurrentietarief voor de verbrandingsactiviteiten bedraagt op prijsbasis 1983 gemiddeld ongeveer fl. 280,-. De feitelijke opbrengst op de bestaande D.T.O. bedroeg in 1983 gemiddeld fl. 265,- per ton. Afhankelijk van de technische verwerkingsmogelijkheden kunnen meer moeilijk-verwerkbare afvalstoffen worden aangetrokken. Hierdoor komt het gemiddelde verwerkingstarief iets hoger te liggen (in de exploitatiebegroting

wordt dan ook voor de nieuwe D.T.O. uitgegaan van fl. 290,- gemiddeld per ton). Een concurrentieel deponietarief bedraagt ongeveer fl. 150,- (prijsbasis 1 juli 1983 en exclusief fl. 25,- heffingen).

Exploitatie-berekeningen tonen aan, dat het concurrentiële tarief voor verbranding alleen kan worden bereikt indien in de kostprijs vrijwel geen rekening gehouden behoeft te worden met kapitaalslasten (rente en afschrijving over de investeringen). Voor de deponie geldt in zekere zin dezelfde situatie; een concurrentieel tarief is hier alleen dan haalbaar wanneer een belangrijk deel van de investeringen, bij de kostprijsberekening buiten beschouwing gelaten kan worden.

Om een en ander te bereiken verstrekt de Rijksoverheid fl. 105,25 mln. als bijdrage in de investeringskosten van de nieuwe draaitrommeloven-installatie en de deponie (zie ook bijlage 5).

Het exploitatie-resultaat van de nieuwe onderneming gaat in dat geval een bescheiden positief resultaat van fl. 370.000,- per jaar vertonen. Dit mogelijke overschot zal worden gereserveerd voor eventuele verliezen en investeringen (een meer uitgebreid overzicht van de investerings- en exploitatiebedragen is opgenomen in de bijlagen).

5. Het juridische en bestuurlijke kader

De nieuwe onderneming zal in de vorm van een Commanditaire Vennootschap (CV) worden opgericht. Hierin wordt in totaal door de participanten voor fl. 33 mln. als risicodragend vermogen deelgenomen. Dit bedrag dient ondermeer om de overname van de bestaande faciliteiten van de A.V.R.-Chemie NV, een deel van de grondkosten, de aanloopkosten, eventuele verliezen en onverwachte uitgaven te financieren. Dit mede met het oog op het voorlopige en nog moeilijk te overziene karakter van de exploitatierekeningen.

Participanten in de nieuwe onderneming zijn:

- acht industriële ondernemingen	voor 45%
- de Gemeente Rotterdam	voor 45%
- de Staat der Nederlanden	voor 10%

Deze acht industriële ondernemingen zijn:

AKZO N.V.
Dow Chemical (Nederland) B.V.
Du Pont de Nemours (Nederland) B.V.
Hoechst Holland N.V.
Hoogovens Groep B.V.
Shell Nederland B.V.
Naamloze Vennootschap DSM
Nederlandse Unilever Bedrijven B.V.

De nieuwe onderneming zal geen eigen personeel hebben. Het ligt in de bedoeling om het management en de bedrijfsvoering van de nieuwe onderneming door middel van een dienstencontract door de NV A.V.R. te laten uitvoeren. Het personeel blijft daardoor de status van ambtenaar behouden.

De samenwerking tussen de participanten in de A.V.R.-Chemie CV zal worden vastgelegd in een vennootschapsakte. Het zwaartepunt van de beslissingsbevoegdheid binnen de samenwerking ligt bij een Raad van Beheer, bestaande uit vijf leden, te weten: één lid aangewezen door het rijk en tevens voorzitter, twee leden namens de deelnemende industriële ondernemingen en twee leden namens de Gemeente Rotterdam.

6. Milieu-aspekten

Voor de verbrandingsinstallatie zijn verschillende vergunningen vereist.

Tijdens het voorontwerp van de nieuwe verbrandingsinstallatie heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden met de betrokken milieu-autoriteiten, in het bijzonder met de Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond en met de Regionale Inspectie van de Volksgezondheid belast met de Milieuhygiëne. Dat heeft ertoe geleid dat het ontwerp van de verbrandingsinstallatie voldoet aan de in de vergunningen op te nemen voorwaarden. Naar verwachting zal binnen afzienbare tijd kunnen worden beschikt over de vereiste vergunningen. Door toepassing van de meest moderne reinigingstechnieken (o.a. rookgaswassing) zullen de emissies van het nieuwe bedrijf aanzienlijk lager zijn dan die van de huidige draaitrommeloven van de A.V.R. De vergunningsaanvragen voor de deponie zijn nog niet ingediend. Op dit moment vindt vooroverleg plaats met verantwoordelijke bestuurscolleges. Voor de wijze van inrichting van de deponie zal een milieu effect rapport worden opgesteld.

7. Waste management

Parallel aan de realisatie van het nieuwe verwerkingsbedrijf zal een overlegorgaan worden opgericht inzake chemische afvalstoffen met als deelnemers de Rijksoverheid en het Nederlandse bedrijfsleven. De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer heeft zich onlangs bereid verklaard een dergelijk overlegorgaan bij beschikking in te stellen. Doel ervan is te komen tot technisch werkoverleg, waarin knelpunten bij de verwijdering van chemische afvalstoffen worden gesignaleerd en adviezen over mogelijke oplossingen daarvoor worden gegeven. Uiteraard zal daarbij de inbreng van relevante gegevens door de overlegdeelnemers een belangrijke rol spelen.